Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svitlobo dane od c. k. krajnske kmetijske družbe.

Tečaj V. | *V srédo 7. Mali travna 1847.* | List 14.

Kaj je čudo?

(Smešnica po némškim *Antona* baróna *Klesheima.*)

De s slamo v glavi marsikdo
Si misli, de vse vé;
De zjutraj sončni je izhod,
Rečí so stare že.

De včasi je na nebu kaj,
Kar zvézde svit imá,
In zvezdogledam um kalí,
Se še zgoditi zná.

De spréže ljubica komú,
To je navada zdaj,
De marsiktera vlači ploh,
Zgodí se tudi kdaj.

De starcu večkrat se sercé
Ko goba v persih vžgè,
Na svetu to zaljubljenim
Nikdár ni čudo šè.

Al če denarjev prosi kdo
Te lé za osim dni,
In vèrne ti jih v štirih žé,
To se mi -- čudo zdí.

Malavašič.

Vsim kmetovavcam na pomislik.

Brez dvoma se je veliko kmetovavcov popraševalo, kaj bi bilo storiti, če bi utegnil krompir letas gnjiti kakor lanjsko leto:

Pervič, de s krompirjem obsajene njive brez kaj pridelka donesti ne ostanejo;

drugič, de ljudjé za živež zopet v drenj ne pridejo, in

tretjič, de bo domače živali, sosebno pa prešiče, s čim debeliti.

Glasí se od več krajev, de je krompir že več let zapored sognjil, in de so ga semtertje clo nehali saditi, torej je kmetovavcam dobro pomisliti, kakó se bo prihódnje shajalo, če krompirja ne bo.

Ne smemo misliti, de bi nas ta žlahtni sad popolnama zapustil, marveč moramo terdno zaupati, de nam bode za poboljšanje naših dohodkov neutrudljivo skerbno vladarstvo krompirjeviga semena iz njegovih pervih krajev, to je iz Amerike, preskerbelo, če bi se primerilo, de ne bode iz tukejšniga semena ali sadeža mogoče zdraviga sadú pridelati. Pa vender je potreba, de v dvomu, ali bo krompir letas donesel ali ne, prevdarimo, s čim se bomo preživili, če bi utegnil krompir zopet gnjiti. Skerbni človek se še ni nikdar kesal. Notranji Krajnci imajo od nekdaj navado, med krompir fežol ali turšico saditi, in če eno ne donese, donese drugo, ktero da vžitek od njive, plača semena in obdelovanje. Kaj pa, moji dragi sokmetovavci, če bi poskusili vse te tri sadeže ob enim, nemalo reji vkup, vsejati?

Če bo krompir dobro rastel, nam ne bo za majhno zgubo turščniga in fežoloviga semena nič mar, kér nam jo bo obilni krompirjevi pridelk dovoljno poplačal. Če pa bode krompirjevec medlo in bolehno rastel, bosta turšica in fežol dovelj prostora imela, se razrasti, in bogat pridelk donesti.

Za tako zmesno sejanje je posebno priporočila vredna feržolica po imeni samosetnik, ktero posamič sajena, nar menj čevelj narazen, brez natiča po 400 tudi 600 zern donese, drobno kožo ima, in se naglo skuha. Po nemško ji pravijo: „sto za eno“ to je: Hundert für Eine: Dobí se, kar vémo, v Ljubljani pri dohtarji Orlu, v Višnji gori pri gospodu Šparovcu, v Ribniškim gradu, i. t. d.

Tudi se ne bo kesal, kdor bo po primeri svoje družine kavelj ali zemeljskih kolerab, in po primeri pitavne živine bele ali pisane pése nasadil. Perva je prijetna in tečna jed za ljudí, ktera se derží do druziga leta; pésa pa živini dobro tekne, se tudi dolgo da hraniti, in kar je še nar boljši, de se ji smé po tri- tudi šterikrat skor vse perje odtergati, brez de bi jo tó v rasti kaj preveč zaderžalo. To perje je silno prijetna piča za živino, in pésa je kuhana tudi za ljudí dobra jed.

Orlovski.

Brana z valjarjem skljenjena,

de se žitno seme prav zavleče.

Gotovo se marsikterimu kmetovavcu čudno zdí, de žita tako malo pridelka dajo, akoravno se vsaktero žito razraste, de vsako zerno po več bilk in klasov napravi, in sleherni klas po 8, 12, 20 do 70 zern da.

Postavimo, de pšenično zerno samo dva klasa požêne, in vsaki klas le 8, obá pa 16 zern dasta, kar na vsaki akoravno slabi zemlji vidimo; od kod pride tedej, de je kmetovavec vesel, če mu mernik pšenične setve da 8 mernikov pridelka? Bojè od slabiga semena, ki vse ne skalí? ali od požrešnih ptičev, miš in drugih merčesov, ki semena pojedó? ali od napčine zavlakve semena? ali še od drugih vzrokov, kterih se kmetovavec zamore ogibati ali pa ne?

Vse to zasluži, de se dobro pomisli in prevdari, kér gotovo nobenimu kmetovavcu ni vse eno, ali namesto pet mernikov pšenice samo tri na oral séje, brez de bi si pridelk zmanjšal. Brez škode v pridelku perhranjeno seme je gotov dobiček. Torej naj mi bode dovoljeno razglasiti v ti reči storjene skušnje in dosežene spoznanja.

Kar seme zadene, naj bode nar lepši in zdrav pridelk, na suhim hranjeno, in ne v kaki skrinji zadušeno, kér le tako seme gotovo kalí in zamore močno poganjati, obilni pridelk donesti. Pa ne de bi moglo biti seme zadnjiga pridelka; večletne lastne skušnje so me prepričale, de leta staro pšenično, ovséno, prosénо in ječmenovo seme obvarje žita bolj gotovo snetjá, kakor vse nasvetovane priprave ali namakvanja semén. Tudi več let stare sočivne semena boljši pleníjo kot zadnjiga pridelka.

Miši in ptiči poberejo nekoliko semena, zlasti žitniga; pa ta zguba se da močno zmanjšati, ko ne clo odverniti, če se z zemljo pràv zakrije; še gotovši pa s pripravo semena, kér v pepélu in apnu ovalaniga semena miši in ptiči ne vidijo, pa ga tudi zavoljo zoperne slasti ne jedó. Pripravljeno seme tudi naglejši kalí, in svojo podobo premení.

Iz vsih vzrokov, de se iz velike posetve malo pridela, je pa poglavitni: nepravna zavlakva semena pod zemljo.

V enih krajih je navada ozimine žita podorati, kér kmetovavci mislijo, de po tem manj pozebejo, pa verjemite mi, ljubi bravci, de ravno narobe je pràv.

Žito pozimi ne gré pod zlo od mraza, ampak le če ga srež iz tál spuli, in če se koj po sreži z valjarjem spet k tlam ne pertisne. Ako je pa globoko vsejano, ga le malo iz globočine vùn pribôde, in kadar ga začnè srež tergati, še to malo kalí pri verhu od korenin odterga, de se po tem kal in koreninica posušite.

Vsak umen kmetovavec mora spoznati, de štiri do šest palcov globoko vsejaniga zernja le malo zamore pognati, veči del pa se pod težo zemlje zaduší in sognjije.

Spomlad je po ledinah posamesnih lepo stoječih žitnih stebel viditi, ki so zrastle iz stresenih na verhu zemlje ostalih zern, brez de bi jim bil mraz škodoval, in ki so bogato obrodile, v treh, pa tudi v desetih klaséh po 30 do 200 zern na vsakim steblu donesle.

Iz tega spoznamo, de žitne semena dobro kalé in rastejo, in de se tudi mraza ne vstrašijo, akoravno verh zemlje ostanejo in globoko va-njo ne pridejo.

(Konec sledí.)

Popolni poduk,

kakó krompir saditi, de bo pràv?

(Dalje.)

7. *Od obdelovanja njiv po sajenji.*

Ko je sajenje krompirja dokončano, pusti razore kakor so, in nikar jih ne prevleci. To storí, de se plevél ne more zlo zarasti, in de brana potem, ko se plevél prikaže, bolj čversto v zemljo seže in vès plevél čistejši poruje. Dostikrat je eno samo tako prevlačenje njivo takó očistilo in prerahljalo, de je bilo potem zadosti, krompir le enkrat okopavati in osuti.

Če pa hočeš krompirja obilno pridelati, ga moraš dvakrat okopati in osuti. Kér se ima krompir pervikrat že takrat okopati in osuti, ko so steblica še niske in slabe, vsak sam previdi, de bi previsoko osipanje steblica zasúlo; torej jih je treba 14 dni po pervim osipanji še enkrat osuti, kér visoko osipanje pridelk krompirja pràv zlo pomnoží.

Tako obdelovanje se je sploh nar boljši skazalo in je tudi po nemškim in angleškim navadno ravnanje.

V poslednjih časih so se sicer neki kmetijski modrijani oglasili in so rekli, de krompir ne potrebuje osipanja; pa kmalo so skušnje pokazale; de je ta bôsa. In kakó bi moglo to tudi drugači biti, kér je poterjena resnica, de se krompir iz stebla rodí, in de ga tolikanj več izraste, kolikor viši je krompirjevo zeliše z zemljo osuto bilo.

(Dalje sledí.)

Odperto pismo

zastran nove mišnice.

S tem pismam prejmite, kér ste mi jo poslati ukazali, novo mišnico, ali mišolovko. *) Skorej bi rekel, de vam bo ušeč, če pred ne, saj, ko vam jo skušnja pohvali. Obesíte le zgorej pod veho na kaveljne kake dišeče jedí, postavim, koščik špêha, per spodnjih vraticah pa položite nekoliko žita, in v kotlič vlíte dobro do pol vode, in postavite jo v kraj, kér se miši sprehajajo; kmalo bojo notri. Opraviti nimate s to nastavico nič več, kér vaba vedno ostane, de le vsaka dva ali tri dni utopljene miši vùn veržete, in druge vode perlijete. Kdor jo hoče v žito na polje devati, naj ji zavoljo dežja stermo streho naredí.

Veljala bi per meni ta mišnica s perstenim kotličem 2 dvajsetici. Če boste pa morde komu drugimu ktero delati dali, naj jo saj nad kotličem, natanjko takó naredí, sicer pa služila ne bo, ko se miši vodne smerti zlo bojé. Še to vam povém, de ta, zdej vam poslana mišnica, ne bo nič veljala, ko sim vesel, de se bo tudi kaj mojiga med vašim kmetiškim orodjem znajdlo. Nikar me ne pozabite. Ostanem vaš zvest prijatel Luka.

Pijančevanje — huda človeška kuga.

(Konec.)

Mi hočemo odkritoserčno svoje misli tukej povedati; drugi pametni in pošteni možjé naj pa razsodijo, ali so dobre ali ne; — pa kerčmarji in pijanci naj nam nič vmés ne govoré.

Po našim mnenji naj ima vsaka veči vas eno, in kjer je več majhnih vasí blizo skupej, naj bi bile dve kerčmi; in le tam, kjer so somnji ali kjer se veliko ljudí velikrat snide, naj bi bile dve ali tri kerčme. — Veči tergi in manjši mesta naj bi jih imeli po 5 — 6; Ljub-

*) Pràv prijazno se Vam zahvalimo za poslano mišnico, ktera se nam pràv pametno napravljena zdí in ktero bomo berž poskusiti dali. Cena je gotovo majhna in nadjamo se, de si jo bo vsak gospodár omislil, kér bo z njo veliko manj dela imel, kakor z navadno, ktera se mora zmirej nasproti nastavljati. — V pisarnici kmetijske družbe je Lukatova mišnica, ktera ima prostor za veliko miš, na ogled postavljena, kjer se tudi naročila na-njo prejemajo, po 40 krajcarjev. Vredništvo.

ljansko mesto, ki ima zdej na 17 tavžent duš 174 kerčem, bi jih imelo mende 50 čez in čez zadosti. In v ti primeri bi na priliko v kantonu Ljubljanske okolice namesto 328 kerčem na 27 tavžent duš, in v krajnskim kantonu namesto 180 kerčem na 23 tavžent duš — polovica kerčem čez in čez zadostna bila.

Menj ko bi bilo kerčem, smo že gori razložili, boljši bi tudi sleherni kerčmar stal, boljši pijačo in jed bi gosti dobivali, in lože bi deželska gospóska čula nad kerčmarji, ali se deržé po cesarskih postavah ali ne; kar se pri prevelikim številu kerčem s vso skerbjó storiti ne da. V en kraj pošlje gospóska svoje ljudí — pa kaj to pomaga, kér se pa v drugim kraji pijanci hočejo poklati in podaviti, kakor divja zverína!

Pa ne samó kantonska gospóska, tudi sodnja deželna gospóska bi imela potem veliko menj opraviti, kér bi bilo veliko menj hudodelnikov v ječah, kteri gospóski toliko dela prizadenejo.

Menj ko bi bilo kerčem, terdniši kmete in premožniši rokodelce bi Cesar imel, ki bi tudi, kakor gré, svoje davke lahko opravljali. Ali jih pijanec ob pravim času in z lépo plača? — Skušnja učí, de bolj poredkama ko so kerčme, bolj premožni so tamkej kmetje in tudi mirniši. Marsikteri fant ali mož bi ga šel na večer ali v nedeljo svoj maselc ali poliček popit, pa se mu toži deleč iti, in takó doma ostane in ohrani v glavi pamet, na telesu zdravje, v mošnji denár, v hiši pa mir in blagoslov (žegen) božji!

In tako sklenem ta sostavek, kteriga sim gotovo iz nar boljšiga namena za prid svoje domovine — čeravno morebiti ojstro pa resnično — spisal, z naslednjimi vošili:

1) de bi ljudomile gosposke preveliko število kerčem zatirale in nepoštene kerčmarje ojstro zalezovale;

2) de bi vsak rodoljub Slovenec Irski pater Mathew bil in neprenehama z besedo in v djanji si prizadeval, de bi se pijančevanje od dneva od dneva bolj zatirovalo, in

3) de bi pošteni kerčmarji in kerčmarice ne terpeli nezmerniga pijančevanja v svoji gostivnici, in de bi jim ne bilo na tem ležeče, de bi pijana žlabudra celi dan in še clo ponoči pri vinu ali žganji kimala, prežvekovala in sline cedíla, ampak de bi ga vsakimu le dali toliko piti, dokler pameti ne zapije, in de bi nikakor ne terpeli, de bi se ponoči pijančevalo, kreg in prepir začel. Taki kerčmarji si bojo kmalo po celi okolici dobro imé pridobili, pošteni ljudjé bodo v njih gostivnice hodili in od tacih je več dobička pričakovati, kakor od pijancov, ki — kakor skušnja kaže — odnesó vsaki hiši blagoslov božji!

Oj Slovenci, de bi moje besede ne bile glasovi upijočiga v pušavi!! —.—

Somenj v Litíi na Dolenskim.

Somenj v Litíi, ki je bil v pondeljik po sredpostni nedelji, to je 15. Sušca, se je posebno z govejo živino letas dobro obnesel. Bilo je okoli dva tavžent glav samih volov, brez krav in telet. Teški voli so se lahko, pa tudi dragó prodali, desiravno kupcov ni bilo veliko. Neki Jud, ki mu sploh Možina pravijo, jih je nar več (gotovo za kakih deset tavžent goldinarjev) pokupil. Iz Černopotoške grajšine (Schwarzenbach) je dva jarma nar dražje plačal; dal je za-nju 450 gold. tedej za jarem 225 goldinarjev. Kaj ne, de ni bilo že dolgo slišati, de bi se bil na kakim somnji v naših kantonih jarem volov za toliko ceno prodal? — Prešičev je bilo na tem somnji práv malo; en sam Hrovat je imel kakih 24 glav bélih meršastih prašičkov; vprašavši ga, koliko nar boljšiga cení, mi je odgovoril, de mi ga da za 8 goldinarjev (forintov). Prodal jih je komej polovico, kér zdaj ljudjé reje nimajo, in marsikje med nami zavoljo dragine in korúnoviga pomanjkanja že za svoj telesni živež javkajo. — Kónj pa celo nič ni bilo; — druge kramarije pa vse polno. Toliko kramarjev, pravijo, de je bilo, de še nikoli toliko ne v Litíi; pa vsaki je nekoliko skupil, kér je tudi ljudí od vsih strani iz bližnjih in daljnih krajev mnogo bilo; mende zató, kér je lep in jasen dan bil. Neka Ljubljanska kramarca, ki ima večidel le žensko kramo na prodaj, pravi, de je okoli 100 gold. skupila. En platničkar (Slovak) je rekel, de v Litíi je še vselej dobro kupčeval, sosebno pa ob tem somnji. Samo neki rešetar, ki je rešéta, žlice, sita in drugo suho robo prodajal, ni bil s svojo kupčijo zadavoljen, komaj je toliko spečal, kolikor je sproti zapil.

Bila je taka stiska na tem somnji, de ni bilo moč okoli 11. do 4. popoldne z vozam ne vún ne notri priti. Vošiti bi si bilo, de bi ob prihodnjim somnji (o sv. Florjanu) živina po tergu ne stala, ampak na gmajni pod hribam, kér se je nadjati, de takrat bo še huji drênj zavolj mnogih ljudí od železne ceste, ki bodo prišli na somenj bankovce menjavat. — Litijski oštirji, ki so že ta postni somenj práv dobro opravili, se Florijanoviga somnja še bolj veselé. — J. O. Lep.

Dopis iz Istrije.

Veliko veselih rečí Vam imam iz našiga kraja pisati, če imate kotiček za-nje v Novicah. Nar poprej pa prejemíte 5 goldinarjev za hvale vredno obertnisko družbo, ktere ud tudi jez želím biti. *)

Vaše Novice so pri nas že veliko koristniga vpeljale. Sostavek v 44. listu 2. tečaja, od kteriga sim enkrat pri pridigi pripovedoval, je marsikteriga k pridnimu obdelovanju poprej zapušene zemlje obudil. Ne dolgo potem grem v Gabrovíco in vidim kmeta z dvema sinovama pust svet prekopovati. Rečem: Miha, od kod pa to? Njih Novice, mi odgovorí, so tega vzrok. — In že mu v drugim letu obdelana zemlja prid obilno poplačuje k čudenju vsim, ki so se mu poprej posmehovali. Ravno takó sta dva druga kmeta po njegovim izgledu storila. — Tudi gnojiša jih je veliko popravilo po Vašim svetu, ki so se zraven tega tudi prepričali koristi tertam gnojíti.

Bral sim in brati dal od lenuhov; posebno pa vsako leto pri spraševanji farmanov ob veliki noči so mladenči in možje brali 2. list 1. tečaja: „Kako se pride iz pirnic na slamo“ — in z veseljem sim vidil, de ta lepa pesmica ne bo brez korista ostala. Ravno takó tudi svèt obogateti, pustna povest, od vraž, od Jurčka i. t. d. i. t. d.

De pa Novice otroci per 7. letih berejo, posebno v šoli, se ne bo nihče čudil, ako mu povém, de imamo vse šolske slovenske bukve z Vašimi novimi čerkami, namreč: abecednik, mali in srednji katekizem, tudi napeljevanje iz glave poštévati, male povesti, berilo i. t. d. ki so na povelje c. k. Teržaškiga poglavarstva na svitlo prišle in so v Terstu na prodaj.

Nadjam se, de bom sčasama še več in več veseliga zamogel povedati, kér bo število šol na kmetih pri nas ob kratkim pomnoženo.

Bog z Vami.

Ospo 24. Svečana 1847. J. Ž.

Rimski Cesarčik.

Rimsko mesto, slavno že od nekdaj, ima toliko imenitnih in posebnih rečí in napráv, de ptujec ne vé,

*) Poslani denar smo prejeli in z veseljem Vaš pristop vodstvu v Gradec oznanili, od kodar boste od Njih cesarske Visokosti, svitliga Nadvojvoda Ivana podpisani diplom prejeli. Vredništvo.

kam bi pred šel, kaj bi pred ogledal. Veliko lepih napràv in šeg tega mesta je še clo neznanih po svetu, kér domači jih ne porajtajo, popotni pa tudi za-nje ne zvedó, zató, kér jim domači nič od njih ne povéjo. Taka je tudi ta napráva, ktero tukaj bravcam Novíc podamo, in ktero je v nemškim časopisu (Politische Blätter) neki popotnik takole popisal:

„Permeri se, de grém osmi dan po beli nedelji (to je drugo nedeljo po veliki nôči) popoldan memo cerkve, ki jo imenujejo „Santa Maria dei fiori", ter vidim kardinaljsko kočijo pred njo stati. Misleč, de se tù kakošno posebno opravilo opravlja, stopim v cerkev in zagledam okoli 50 fantičev z nekimi duhovnimi zbranih. Ko bliže stopim, jih zaslišim se pogovarjati od znanskih in djanskih resnic naše svete vére. Perčakujem, kakó se bo to izšlo, kar zaslišim de eniga zmed fantičev premagavca imenujejo ter ga cesarja izvolijo."

„Kér se v vsim tem djanji ne znajdem, poprašam okoli stoječe, kaj de to pomeni? in tale odgovor dobim: Po dokončanim pôstnim podučenji zbere na belo nedeljo slednji fajmošter fantiče svoje okolice (fare), ki so se v postu poduka vdeležili, v farni cerkvi, ter jim zapové pogovarjati se čez resnice, kterih so se naučili. Tisti, ki vse prekosí, bo med svojimi součenci knez imenovan."

„Drugo nedeljo po veliki nôči popoldan pa pridejo vsi, ki so bili knezi spoznani, v cerkev „Santa Maria dei fiori" skupej in tù se knezi začnejo med sabo prepirati. Tisti, ki tukej vse prekosí, bo cesar izvoljen; štirje bližnji za njim so njegovi knezi in šestiga imenujejo po svojim jeziku gonfaloniere, po naše: zastavnik ali banderovic."

„Ko so ti naznanjeni, se vsede vsih šest: cesar, štirje knezi in pa banderovic v perpravljeno kočijo Kardinal-Vikarja, ktera je pred vratmi čakala in mene v cerkev spravila."

„Pelje se zdaj vsih šest v stanovanje cesarja. Tje pridši, dobé vsi svoji časti primerjene oblačila in sicer cesar dobí pisano obleko z višnjevim plajšem, bele svilne nogovice in čevlje z zaponi; knezi pa prejmejo černe oblačila; vsi pa dobijo velike sreberne križe na višnjevim traku obešene, samo de cesar dobí večiga in zraven še česlo (vajvodsko palico). Oče papež mu pošlejo 100 škudov (čez 200 gold. v srebru) in tudi drugi ljudjé mu marsiktere darove podelé, kér sim, ko sim ga tudi jez obiskal, na mizi pred cesarjem mnogo srebernih križev, bukvic, podobšin i. t. d. ležati vidil. Tri dni zapored imajo granatirji stražo pred hišo njegoviga stanovanja in pred njegovo stanico. Med tem časam je obdan s svojimi knezi, in ljudjé ga hodijo obiskovat; na večer postavijo bandero na razsvitljeno hišo in muzika razveseluje serce mladiga premagavca."

„V sredo se pelje s svojimi dvorniki v kočíi Kardinal-Vikarja k svetimu Očetu papežu in od ondot k vsakimu Kardinalu posebej. In tako so pervi dnevi njegoviga povikšanja končani."

„Njegovo kraljestvo pa še nima konca; v taki časti sicer več ni, kakor perve tri dní; razloči se pa zmed vsih po svojim lepo okinčanim oblačilu per procesijah, per kterih pervi gré pred vso mladostjo. Takó sim ga vidil o sv. rešnjim telesu v cerkvi „Maria della Vittoria."

Radi bi morebiti tudi slišali, kdo je bil ta fantič, od kteriga nam popotnik piše. To le nam pové od njega.

„Imenovini cesarčik je bil sin nekiga krajača iz mesta Perugie. Ljudjé, per kterih stanuje, so ga k sebi vzeli kakor vžlahtniki. Stanujejo v pràv voskih ulicah. Ko sim svečer po svojih opravilih šel, kar zaslišim od deleč muziko in ko v ulice stopim, zagledam vso razsvitljeno hišo, pred ktero je bilo toliko ljudí zbranih, de se jè vse terlo. Tudi jez sim sklenil, mladiga cesarčka po dokončanih opravilih počastiti. Kér sim se pa čez dve uri pri svojih opravilih zamudil, pridem prepôzno; vsi ljudjé so se skorej razšli, in ko hočem v hišo stopiti, perstopi straža k meni in mi posmehovaje pravi, de takó pôzno ne sme nobenimu dovoliti, noter iti, in de naj pridem drugi dan."

„Ko drugi dan z dvema duhovnama tje pridem, je bilo zopet vse natlačeno z ljudmí tako, de smo le teško blizo hiše priti zamogli; komej smo se k stanici zbasali. Ko v stanico stopimo, se vzdigne cesarčik iz svojiga sedeža in tudi njegovi knezi ter se globoko perklonijo mojim tovaršam. Duhovna poprašata cesarja veliko rečí; pa na vse jima odgovorí jako dobro in priljudno. Resnično povém, de take obnaše pri fantiču 14 let nisim pričakoval!"

„Ko smo se že nekoliko časa pogovarjali, stopi v stanico ženska, ktero smo vsi cesarjevo mater mislili in jo takó tudi nagovorili; tode kar naravnost nam pové, de ni mati, ampak de je le iz rodú fantičevih staršev in od veselja se milo zjoka. Pri tem stopi, tudi njeni mož k nam in tudi njemu so solze veselja v očí stopile. — Kakošno veselje bi še le starši občutiti mogli, ko bi bili priče bili vse te časti svojiga sina! kdo ga more popisati? kdo drugi tako občutiti? Tode tudi za ta dva je bilo veliko veselje, če ne veselje staršev, pa vender veselje rednikov. Spolnila sta dolžnosti rednikov, ktere jima naša véra naloží, pràv po očetovsko, in sta lepo skerbéla za svojiga izrejenčka. Povém vam, de nobedin bi se ne bil mogel ločiti od té takó rekoč svete familije, de bi ne bil globoko v sercu ginjen."

„Iz tega se vidi, de Rimsko mesto ni poglavitno mesto kristjanstva samo po imenu, ampak tudi v djanji. Vidimo pa tudi, kakó nam mora dobro podučenje otrok précej v mladosti na sercu ležati. Ne ena beseda ne bo brez sadú ostala, ktero mlado serce v-sé vzame. Pač je posnemanja vredno to djanje Rimskiga mesta!"

„Rés je, de se takó ne more povsod zgoditi, pa v vsakim kraji po svoje. — Rimsko mesto nam tedej pokaže, ktero prašanje naj bo pervo mladosti postavljeno? namreč: Kaj veš od tega, kar je nar bolj potrebno vediti?"

Starši! Perva vaša skerb tedaj naj bo, de dôbro vkoreninite resnice naše presvete vére v mladih sercih svojih otrok, — resnice, ktere, akoravno nebo in zemlja preídete, vunder prešle nikoli ne bodo. ****r.

Vganjka zastavice v poslednjim listu je:

Tisti psi so za zajce nar boljši, ki jih clo nič ne sledijo, torej per miru pustijo.

Današnjimu listu je perdjan 14. dokladni list — in pa osmi del kemíje.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani 3. Mali travna.		V Krajnju 29. Sušca.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	3	3	3	8
1 » » banaške	3	—	3	12
1 » Turšice	2	8	2	13
1 » Soršice	—	—	—	—
1 » Rèži	2	20	2	15
1 » Ječmena	1	46	2	—
1 » Prosa	1	44	1	48
1 » Ajde	1	34	1	30
1 » Ovsa	1	6	1	1

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik v Ljubljani.*